

ویژه‌نامه قدس
به‌مناسبت
سخنرانی‌نوروزی
رهبر معظم انقلاب
در حرم مطهر رضوی

۱۸

تجربه یک انقلاب فرهنگی با رهبری دینی

سایر انقلاب‌ها در این بود که رهبری آن یک رهبری دینی بود و این امر در هیچ انقلابی در دنیا سابقه نداشته است. برای نخستین بار در تاریخ معاصر، انقلابی شکل می‌گیرد که رهبری دینی داشته است و برای نخستین بار دین اسلام به‌عنوان یک حرکت دگرگون‌ساز و انقلابی مطرح می‌شود. پیش از پیروزی انقلاب اسلامی ایران نگاه دنیا به دین، یک نگاه متحجرانه و ارتجاعی بود و دین را افیون ملت می‌دانست اما ایران اسلامی آمد و این نگاه را تغییر داد؛ بدون شک امام خمینی این معادله را رقم زد و دیدگاه متفاوتی از دین و اسلام را مطرح کرد.

موضوع دیگر اینکه انقلاب اسلامی یک ماهیت فرهنگی داشت و بر محوریت استقلال تأکید می‌کرد؛ استقلال اقتصادی، استقلال فرهنگی، استقلال دانشگاهی و همه ابعاد و حوزه‌ها را در نظر گرفته بود. این ویژگی، فرق اساسی انقلاب ایران با انقلاب فرانسه بود که بیشتر رنگ و بوی حقوق سیاسی و دموکراسی داشت یا انقلاب بلشویک‌ها در روسیه که بیشتر بر جنبه اقتصادی و حقوق کارگری تأکید می‌کرد تا موضوعات دیگر. انقلاب اسلامی ایران جامع‌تر بود و همزمان با خواسته‌های سیاسی و اقتصادی به دنبال استقلال فرهنگی و ارائه نمونه واقعی از اسلام بود تا نشان دهد اسلام چگونه می‌تواند زندگی انسان‌ها و نهادهای قدرت و جامعه را مدیریت کند. البته باید بگویم مطرح کردن این دیدگاه یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های عصر بود، چرا که الگویی برای مقایسه یا بهره گرفتن از تجربیات آن وجود نداشت؛ به همین دلیل برداشت‌ها و نظرات و مشکلات و چالش‌ها بسیار بزرگ و مهم بود و تجربه خاصی شد که به دین و اسلام و رهبری دینی توجه می‌شد و حس متفاوتی را ایجاد می‌کرد که با تجربه‌های قبلی کاملاً متفاوت بود. با تمام این‌ها، انقلاب اسلامی ایران از تلاش در این زمینه برای پیشرفت بیشتر این الگو و پدیده متوقف نمی‌شود.

ایالات متحده آمریکا از نخستین روز پیروزی انقلاب اسلامی ایران متوجه شد بخش بزرگی از نفوذ و تأثیرش در منطقه را از دست داده است. نگاه آمریکا به ایران پیش از انقلاب صرفاً یک نگاه ابزاری برای حفظ هیمنه و گسترش نفوذ خود بود که آزادانه می‌توانست هرکاری را از طریق ایران انجام دهد و حالا این جایگاه را از دست داده بود. از طرفی، انقلاب ایران از خاستگاه اسلامی خود گزینه‌های راهبردی زیادی داشت اما چون همه گرفتاری‌ها و مصائب خود را زیر سر آمریکا می‌دید، گام اول خود را بیرون آمدن از زیر چتر نفوذ آمریکا تشخیص داد و اعلام کرد دلیل تمام گرفتاری‌های منطقه، رژیم جعلی اسرائیل است.

وقتی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌کند از همه جنبش‌ها و گروه‌های آزادی‌خواه و مردمی حمایت می‌کند، حتماً خشم آمریکا و غرب را برمی‌انگیزد؛ بنابراین از نخستین روزهای پیروزی انقلاب اسلامی در ایران تا به امروز همه دولتمردان و رئیس‌ان جمهور آمریکا از هر دو حزب، همواره بر مبنای یک سیاست و اصل ثابت با ایران اسلامی تعامل کردند و آن هم محاصره ایران و تنگ‌تر کردن حلقه‌های فشار برای جلوگیری از پیشرفت و رشد اقتصادی ایران و همچنین فتنه‌انگیزی بین ایران و کشورهای همسایه از جمله تفرقه‌انگیزی مذهبی و نژادی بود. همه این دشمنی‌ها نه فقط به‌خاطر خروج ایران از دایره نفوذ آمریکا بلکه اعلام سیاست ایستادگی و مخالفت با سیاست‌های استکباری آمریکا بود.

اگر بخواهیم بین انقلاب اسلامی ایران با سایر انقلاب‌های دنیا مقایسه کنیم، به راحتی می‌توان از ویژگی تکیه و وابستگی دیگر انقلاب‌ها به اتحاد جماهیر شوروی یا آمریکا آن‌ها را بشناسیم اما انقلاب اسلامی ایران با همه این انقلاب‌ها فرق دارد؛ چرا که به هیچ قدرتی در دنیا وابسته نیست و تکیه نکرده است. تفاوت دوم انقلاب اسلامی ایران با

یکی از مهم‌ترین
سخنرانی‌های
رهبر معظم انقلاب
که عمدتاً از ضریب
رسانه‌ای فراوانی
برخوردار می‌شود،
سخنان نوروزی ایشان
است که به دلیل نشان
دادن جهت‌گیری
جمهوری اسلامی ایران
در سال پیش‌رو، بسیار
مهم است.